
Jabala Upanishad

జాబాలోపనిషత్

Document Information

Text title : Jabala Upanishad

File name : jabala.itx

Category : upanishhat

Location : doc_upanishhat

Author : Vedic Tradition

Transliterated by : Sunder Hattangadi

Proofread by : Sunder Hattangadi

Description-comments : 13/108; Shukla YajurVeda, Sanyasa Upanishad

Latest update : August 20, 1999

Send corrections to : sanskrit at cheerful dot c om

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

September 17, 2023

sanskritdocuments.org

జాబాలోపనిషత్

జాబాలోపనిషత్ప్రత్యాయం సంన్యాసజ్ఞానగోచరమ్ ।

వస్తుతస్త్రిపదం బ్రహ్మ స్వమాత్రమవశిష్యతే ॥

ఓం పూర్ణమదః పూర్ణమిదం పూర్ణాత్ పూర్ణముదచ్యతే ।

పూర్ణస్య పూర్ణమాదాయ పూర్ణమేవావశిష్యతే ॥

ఓం శాన్తిః శాన్తిః శాన్తిః ॥

ఓం బృహస్పతిరువాచ యాజ్ఞవల్క్యం యదను కురుక్షేత్రం

దేవానాం దేవయజనం సర్వేషాం భూతానాం బ్రహ్మసదనమ్ ।

అవిముక్తం వై కురుక్షేత్రం దేవానాం దేవయజనం సర్వేషాం

భూతానాం బ్రహ్మసదనమ్ ।

తస్మాద్యత్ర క్వచన గచ్ఛతి తదేవ మన్యేత తదవిముక్తమేవ ।

ఇదం వై కురుక్షేత్రం దేవానాం దేవయజనం సర్వేషాం

భూతానాం బ్రహ్మసదనమ్ ॥

అత్ర హి జన్తోః ప్రాణేషూత్కృమమాణేషు రుద్రస్తారకం బ్రహ్మ

వ్యాచష్టే యేనాసావమృతీ భూత్వా మోక్షీ భవతి

తస్మాదవిముక్తమేవ నిషేవేత అవిముక్తం న

విముఖ్చేదేవమేవైతద్యాజ్ఞవల్క్యః ॥ ౧ ॥

అథ హైనమత్రిః పప్రచ్ఛ యాజ్ఞవల్క్యం య ఏషోఽనన్తోఽవ్యక్త

ఆత్మా తం కథమహం విజానీయామితి ॥

స హోవాచ యాజ్ఞవల్క్యః సోఽవిముక్త ఉపాస్యో య

ఏషోఽనన్తోఽవ్యక్త ఆత్మా సోఽవిముక్తే ప్రతిష్ఠిత ఇతి ॥

సోఽవిముక్తః కస్మిన్ప్రతిష్ఠిత ఇతి । వరణాయాం నాశ్యాం చ

మధ్యే ప్రతిష్ఠిత ఇతి ॥

కా వై వరణా కా చ నాశీతి ।

సర్వానిన్ద్రియకృతాన్దోషాన్వారయతీతి తేన వరణా భవతి ॥

సర్వానిన్ద్రియకృతాన్వాపాన్నాశయతీతి తేన నాశీ భవతీతి ॥

కతమం చాస్య స్థానం భవతీతి । భ్రువోర్ధ్వాణస్య చ యః
సస్థిః స ఏష ద్యౌర్లోకస్య పరస్య చ సన్దిర్భవతీతి । ఏతద్వై
సన్ధిం సన్ధ్యాం బ్రహ్మవిద ఉపాసత ఇతి । సోఽవిముక్త ఉపాస్య ఇతి
। సోఽవిముక్తం జ్ఞానమాచష్టే । యో వైతదేవం వేదేతి ॥ ౨॥

అథ హైనం బ్రహ్మచారిణ ఉఃచుః కిం జప్యేనామృతత్వం బ్రూహీతి ॥

స హోవాచ యాజ్ఞవల్క్యః । శతరుద్రీయేణేత్యేతాన్యేవ హ వా
అమృతస్య నామాని ॥

ఏతైర్ల వా అమృతో భవతీతి ఏవమేవైతద్యాజ్ఞవల్క్యః ॥ 3॥

అథ హైనం జనకో వైదేహో యాజ్ఞవల్క్యముపసమేత్యోవాచ
భగవన్సంన్యాసం బ్రూహీతి । స హోవాచ యాజ్ఞవల్క్యః ।
బ్రహ్మచర్యం పరిసమాప్య గృహీ భవేత్ । గృహీ భూత్వా వసీ
భవేత్ । వసీ భూత్వా ప్రవ్రజేత్ । యది వేతరథా
బ్రహ్మచర్యాదేవ ప్రవ్రజేద్బ్రహ్మద్యా వనాద్వా ॥

అథ పునరవ్రతీ వా వ్రతీ వా స్నాతకో వాఽస్నాతకో
వోత్సన్నగ్నికో వా యదహరేవ విరజేత్తదహరేవ ప్రవ్రజేత్ ।
తద్దేకే ప్రాణాపత్యామేవేష్టిన్ కుర్వన్తి । తదు తథా న
కుర్యాదాగ్నీయమేవ కుర్యాత్ ॥

అగ్నిర్హవై ప్రాణః ప్రాణమేవ తథా కరోతి ॥

త్రైధాతవీయామేవ కుర్యాత్ । ఏతయైవ త్రయో ధాతవో యదుత
సత్త్వం రజస్తమ ఇతి ॥

అయం తే యోనిర్పత్విజో యతో జాతః ప్రాణాదరోచథాః । తం
ప్రాణం జానన్నగ్న ఆరోహాథా నో వర్థయ రయిమ్ । ఇత్యనేన
మస్త్రేణాగ్నిమాజిప్తుత్ ॥

ఏష హ వా అగ్నేర్యోనిర్యః ప్రాణః ప్రాణం గచ్ఛ
స్వాహేత్యేవమేవైతదాహ ॥

గ్రామాదగ్నిమాహృత్య పూర్వదగ్నిమాపూపయేత్ ॥

యద్యగ్నిం న విన్దేదపు జహుయాత్ | ఆపో వై సర్వా దేవతాః
 సర్వాభ్యో దేవతాభ్యో జహోమి స్వాహేతి హుతోష్వధృత్య
 ప్రాశ్నియాత్సాజ్యం హవిరనామయం మోక్షమన్త్రః త్రయ్యైవం
 వదేత్ | ఏతద్బ్రహ్మైతదుపాసితవ్యమ్ | ఏవమేవైతద్భగవన్నితి వై
 యాజ్ఞవల్క్యః || ౪||

అథ హైనమత్రిః పప్రచ్ఛ యాజ్ఞవల్క్యం పృచ్ఛామి త్వా
 యాజ్ఞవల్క్య అయజ్ఞోపవీతి కథం బ్రాహ్మణ ఇతి | స హోవాచ
 యాజ్ఞవల్క్యః | ఇదమేవాస్య తద్యజ్ఞోపవీతం య ఆత్మాపః
 ప్రాశ్నాచమ్యాయం విధిః పరివ్రాజకానామ్ | వీరాధ్యానే వా
 అనాశకే వా అపాం ప్రవేశే వా అగ్నిప్రవేశే వా మహాప్రస్థానే వా
 | అథ పరివ్రాడ్వివర్ణవాసా ముణ్ణోఽపరిగ్రహః శుచిరద్రోహీ
 భైక్షణో బ్రహ్మభూయాయ భవతీతి | యద్యాతురః స్వాన్మనసా
 వాచా సంస్యనేత్ | ఏష పథా బ్రహ్మణా హోనువిత్తన్నైతి
 సంన్యాసీ బ్రహ్మవిదిత్యేవమేవైష భగవన్యాజ్ఞవల్క్యః || ౫||

తత్ర

పరమహంసానామసంవర్తకారుణీశ్వేతకేతుదుర్వాసముఖునిదాఘజడ
 భరతదత్తాత్రేయరైవతక-

ప్రభృతయోఽవ్యక్తలిక్ష్ణా అవ్యక్తాచారా అనున్మత్తా
 ఉన్మత్తవదాచరన్తస్త్రిదణ్డం కమణ్డలుం శిక్యం పాత్రం
 జలపవిత్రం శిఖాం యజ్ఞోపవీతం చ ఇత్యేతత్సర్వం
 భూఃస్వాహేత్యపు పరిత్యజ్యాత్మానమన్విచ్ఛేత్ ||

యథా జాతరూపధరో నిర్గన్థో నిష్పరిగ్రహస్తత్తద్బ్రహ్మమార్గే
 సమ్యక్సమప్నన్నః శుద్ధమానసః ప్రాణసన్ధారణార్థం
 యథోక్తకాలే విముక్తో భైక్షమాచరన్నుదరపాత్రేణ
 లాభాలాభయోః సమో భూత్వా

శూన్యాగారదేవగృహతృణకూటవల్మీకవృక్షమూలకులాలశాలాగ్
 నిహోత్రగృహనదీపులినగిరికుహరకన్దరకోటరన్ధ్రరస్థణ్ణిలేషు

తేషునికేతవాస్య ప్రయత్నో నిర్మమః

శుక్లధ్యానపరాయణోఽధ్యాత్మనిష్ఠోఽశుభకర్మ-

నిర్మూలనపరః సంన్యాసేన దేహత్యాగం కరోతి స పరమహంసో
నామ పరమహంసో నామేతి ॥ ౬ ॥

ఓం పూర్ణమద ఇతి శాతిః ॥

ఇత్యధర్వవేదీయా జాబాలోపనిషత్సమాప్తా ॥

Jabala Upanishad

pdf was typeset on September 17, 2023

Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

